

ข้อมูลทั่วไปของ ศพก.อำเภอท่าม่วง

ศพก.อำเภอท่าม่วง ตั้งอยู่ หมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านเบิก อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี มีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ – ติดต่อกับตำบลหัวสำโรง อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี

ทิศใต้ – ติดต่อกับตำบลตรีณรงค์ อำเภอไชโย จังหวัดอ่างทอง

ทิศตะวันออก-ติดต่อกับตำบลบ้านข่อย อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

ทิศตะวันตก- ติดต่อกับตำบลหลักฟ้า อำเภอไชโย จังหวัดอ่างทอง

อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี มีพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด จำนวน ๑๓๖,๕๔๒ ไร่ ส่วนมากเป็นที่ราบลุ่ม เหมาะสมในการทำนา มีพื้นที่ทำนาทั้งหมด ๑๓๐,๐๐๐ ไร่

ศพก.อำเภอท่าม่วง มีฐานเรียนรู้ ดังนี้

- ๑.เศรษฐกิจพอเพียง
- ๒.เทคโนโลยีการผลิตข้าว
- ๓.การจัดการดินและปุ๋ย
- ๔.การจัดการศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน
- ๕.การเลือกซื้อปัจจัยการผลิต

ประวัติเกษตรกรต้นแบบ

นายพิเชฐ รูปแก้ว ปัจจุบัน อยู่บ้านเลขที่ ๑๓๓/๒ หมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านเบิก อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี เกิดวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๓๐ ปัจจุบัน อายุ ๓๑ ปี สมรสแล้ว มีบุตรชาย ๒ คน จบปวช. แผนกช่างยนต์ จากวิทยาลัยโปลีเทคนิคลพบุรี อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี มีอาชีพทำนาและรับจ้างเกี่ยวข้าว ถมดิน ตักดิน ปรับพื้นที่ และมีเครื่องจักรกลการเกษตร ดังนี้

- ๑.รถเกี่ยวข้าว จำนวน ๒ คัน
- ๒.รถแมคโคร จำนวน ๑ คัน
- ๓.รถสิบล้อ จำนวน ๑ คัน
- ๔.รถแทรกเตอร์ จำนวน ๑ คัน

แรงบันดาลใจในการทำงาน

เนื่องจากประธาน ศพก.อำเภอท่าม่วงคนเดิมได้ลาออก คณะกรรมการ ศพก.จึงแต่งตั้งคณะกรรมการใหม่ในเดือนธันวาคม ๒๕๖๐ และมีมติแต่งตั้ง นายพิเชฐ ฐูปแก้ว ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านเบิก เป็นประธาน ศพก.และเกษตรกรต้นแบบ และชาวนาในอำเภอท่าม่วง ยังขาดความรู้และเทคโนโลยีในการผลิตข้าวให้ได้คุณภาพดี ต้นทุนการผลิตสูง ขาดแคลนเมล็ดพันธุ์ดี และเมล็ดพันธุ์ข้าวราคาแพง จึงมีแนวคิดในการลดต้นทุนการผลิตข้าว โดยเน้นเรื่องการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวไว้ใช้เองและจำหน่ายและการใช้เทคโนโลยีที่ถูกต้องและเหมาะสม

เทคโนโลยีการลดต้นทุนการผลิตข้าว

๑.การปรับปรุงบำรุงดิน โดยการปลูกปอเทือง เป็นพืชปุ๋ยสด อัตรา ๕ กิโลกรัม/ไร่ อายุ ๔๕ วัน ออกดอก ใส่ปุ๋ยคอก ๑,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบ ทิ้งไว้ ๒ เดือน

๒.การเตรียมดิน หมักเทือกทิ้งไว้ ๑๕ วัน คุมวัชพืช

๓.การหว่านข้าว ใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดีจาก ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวลพบุรี อัตราไร่ละ ๑๕ กิโลกรัม

๔.การปฏิบัติดูแลรักษา

- ข้าวอายุ ๑๕ วัน ไขน้ำออกจากนาให้แห้ง

- ข้าวอายุ ๓๕ วัน ใส่ปุ๋ยเคมี สูตร ๑๖-๒๐-๐ อัตรา ไร่ละ ๑๕ กิโลกรัม และปุ๋ย สูตร ๔๖-๐-๐ อัตรา ไร่ละ ๕ กิโลกรัม

- ข้าวอายุ ๗๐ วัน ใส่ปุ๋ยเคมีแต่งหน้า
- สูตร ๔๖-๐-๐ อัตรา ไร่ละ ๕ กิโลกรัม
- เก็บเกี่ยวข้าวในระยะพลับพลึง

ผลที่เกิดขึ้นจากการใช้เทคโนโลยี

๑. ความแตกต่างหลังจากนำเทคโนโลยีมาใช้ที่เห็นได้ชัดได้แก่

๑.๑ ลดต้นทุนการผลิตข้าว

- ลดเมล็ดพันธุ์
- ลดปุ๋ยเคมี
- ลดสารเคมี
- ลดค่าน้ำมันเชื้อเพลิง

๑.๒ ได้ผลผลิตสูงและคุณภาพดี

๒. การขยายผลสู่เกษตรกร

- เกษตรกรทั่วไปและสมาชิกนาแปลงใหญ่ นำความรู้ไปปฏิบัติในพื้นที่ของตนเอง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ

๑.เกษตรกรต้นแบบมีที่ดินและเครื่องจักรกลการเกษตรเป็นของตนเอง

๒.เกษตรกรต้นแบบ เป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ ศึกษาหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง มีความคิดดี มีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

๓.มีเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน มีการทำงานร่วมกันเป็นทีม

๔.มีหน่วยงานภาครัฐให้การสนับสนุน

ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไข

๑.ขาดแคลนน้ำ แก้ไขปัญหาโดยการขุดสระน้ำ เจาะบ่อบาดาลเพื่อเก็บกักน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้ง

๒.โรคและแมลงศัตรูพืชระบาด แก้ไขปัญหาโดยผลิตสารชีวภัณฑ์เพื่อใช้ในการป้องกันและกำจัด

๓.ผลผลิตข้าวตกต่ำและคุณภาพไม่ดี แก้ไขปัญหาโดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการทำนา

บทสรุปและสาระสำคัญที่ได้จากการถอดบทเรียน

การทำนาในอำเภอท่าม่วง ประสบปัญหาหลายอย่าง เกษตรกรต้นแบบจึงหาแนวทางต่างๆในการแก้ไข ปัญหาจนทำให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตข้าวได้ ผลสำเร็จนี้มาจากเกษตรกรต้นแบบที่

๑.นำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ โดยศึกษาค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆมาเผยแพร่ให้แก่เกษตรกร

๒.สร้างเครือข่าย เพื่อขอรับการสนับสนุนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การตลาด

ภาคผนวก

รายชื่อผู้ร่วมถอดบทเรียน

๑. กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต สำนักงานเกษตรจังหวัดลพบุรี ประกอบด้วย

นายสมเกียรติ สุพันธ์รัตน์ นักวิชาการเกษตรชำนาญการ

๒. คณะทำงานการจัดการความรู้ (KM) สำนักงานเกษตรอำเภอท่าม่วง ประกอบด้วย

ว่าที่ร้อยตรี วุฒศิษฐ์ วงษ์เนตร เกษตรอำเภอท่าม่วง

นายเกียรติศักดิ์ เมตตา นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

นางพรรณิ จันทร์กระจ่าง เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

นางสาวกุลวดี ตีร์รักษ์ เจ้าพนักงานธุรการ

๓. ทีมงานการจัดการความรู้ (KM) ประกอบด้วย

นายพิเชฐ ฐูปแก้ว ประธาน ศพก. และเกษตรกรต้นแบบ

นายสุรสิทธิ์ พานิชย์ คณะกรรมการ ศพก.

นางสุณี บุญลือแก้ว คณะกรรมการ ศพก.

นางกาญจนา พึ่งสวัสดิ์ คณะกรรมการ ศพก.